

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 18.11.1992, sp. zn. 7 To 62/91, ECLI:CZ:NS:1992:7.TO.62.1991.1

Číslo: 1/1993

Právní věta: K výkladu znaku spáchání vraždy zvláště surovým způsobem ve smyslu § 219 odst. 2 písm. b) tr. zák. Spáchání trestného činu vraždy zvláště surovým způsobem se rozumí vražedný útok s extrémě vysokou mírou brutality, která se podstatně vymyká z rámce běžného u většiny trestných činů tohoto druhu. Není však nezbytné, aby tento útok zároveň vyvolával zvýšenou trýzeň poškozeného.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 18.11.1992

Spisová značka: 7 To 62/91

Číslo rozhodnutí: 1

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Vražda

Předpisy: 140/1961 Sb. § 219 odst. 2 písm. b

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Citovaným rozsudkem Nejvyšší soud České republiky k odvolání krajského prokurátora v Ostravě částečně zrušil rozsudek krajského soudu v Ostravě ze 16. 6.1991 sp. zn. 2 T 11/91 ve výroku o trestu. Při nezměněném výroku o vině trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1, 2 písm. b) tr. zák. a trestným činem porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1 tr. zák. mu uložil úhrnný trest odnětí svobody v trvání čtrnácti a půl roku, pro jehož výkon ho zařadil dle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. do třetí nápravně výchovné skupiny.

Z odůvodnění:

Rozsudkem krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 5.1991 č. j. 2T 11/91-303 byl obžalovaný L. B. uznán vinným jednak trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1, 2 písm. b) tr. zák., jednak trestným činem porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1 tr. zák. Těch se podle zjištění soudu prvního stupně dopustil tím, že „v noci z 19. na 20. 10. 1990 kolem 00.30 hod. v Ostravě, Bernerově ulici poté, co jej poškozená S. P. odmítla vpustit do bytu, násilím otevřel dvojkřídlé domovní dveře, vešel do domu č. 28 a po zatlačení do dveří vnikl do bytu S. P. Když se tato žena proti jeho jednání ohradila, fyzicky ji napadl tak, že ji v obývacím pokoji povalil na váleudu, zde ji oběma rukama rdousil, až spadla z válendy na podlahu, pak na ni zaútočil nejméně dvěma noži s čepelí délky 14 a 16 cm, opakovanými řezy jí na krku způsobil několik rezných ran od týlní krajiny vlevo až po pravé

ucho, zasahujících až 8 centimetrů hluboko do tkání krku, přerušujících zde cévní a nervové svazky, průdušnici, jícen a zčásti hrtnové chrupavky, dále jí zasadil nejméně 18 bodných ran do oblasti krku, pravého ramene a pravé paže, přičemž v závěru útoku ji osmkrát bodl do zad tak, že čepel pronikla do dutiny hrudní, takže poškozená především v důsledku vykrvácení z řezných ran na krku zemřela. Potom vzal obžalovaný dálkové ovládání k videopřehrávači a videokazetu v hodnotě celkem 570 Kčs, načež z bytu vyskočil oknem“. Za tyto trestné činy byl odsouzen podle § 219 odst. 2 za použití § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání třinácti roků, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. zařazen do III. nápravněvýchovné skupiny. Dále mu byla podle § 228 odst. 1 tr. řádu uložena povinnost zaplatit státu na účet Úřadu města Ostravy regresní náhradu ve výši 20 000 Kčs a na náhradě škody Z. P. a V. P. částku 10 077 Kčs. Posléze jmenovaní poškození pak byli podle § 229 odst. 2 tr. řádu odkázáni se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti tomuto rozsudku podali ve lhůtě uvedené v § 248 odst. 1 tr. řádu odvolání L. B., jeho matka M. B., manželka V. B. a konečně krajský prokurátor v Ostravě.

Nejvyšší soud ČR ve smyslu § 254 odst. 1 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které mu předcházelo.

Posouzení jednání obžalovaného jako trestného činu vraždy podle § 219 odst. 1, 2 písm. b) bylo v souladu se zákonem. V podrobnostech se odkazuje na výstižnou argumentaci odůvodnění napadeného rozsudku. Námitky obžalovaného, že nebyly naplněny znaky „zvlášť surového“ způsobu spáchání činu ve smyslu ustanovení § 219 odst. 2 písm. b) tr. zák., nejsou opodstatněné. V první řadě je třeba uvést, že naplnění tohoto znaku není vázáno na způsob subjektivního prožívání útoku jeho obětí (to má naopak význam při zkoumání znaku „zvlášť trýznivého způsobu spáchání“), může k němu dojít i v případě, kdy oběť je již v počátku útoku v bezvědomí. Jako „zvlášť surový“ bude možno označit útok vyznačující se extrémně vysokou intenzitou, výraznou brutalitou, provázený nezřídká užitím většího počtu nástrojů či mechanismů. Přitom bude vždy třeba přihlížet k tomu, že spáchání trestného činu vraždy v sobě nutně určité prvky surovosti obsahuje. Musí tedy jít o takovou míru surovosti, která se výrazně vymyká z rámce běžného u většiny trestných činů tohoto druhu.

V projednávaném případě obžalovaný po rdoušení poškozené v době vyhasínání jejích životních funkcí tuto napadl tak, že jí zasadil několik hlubokých řezných ran, které vedly k úplnému oddělení přední části krku poškozené. I při odhlédnutí od zasazení dalších četných bodných ran do ruky a zad poškozené soud prvního stupně zcela správně hodnotil takový způsob spáchání činu jako zvlášť surový, neboť šlo o extrémně brutální vražedný mechanismus, který tím spíše, že byl užit proti bezbranné ženě, podstatně zvyšoval stupeň nebezpečnosti tohoto trestného činu pro společnost (§ 88 tr. zák.). Na doplnění možno uvést, že z posudku o vyšetření duševního stavu obžalovaného jednoznačně vyplynulo, že tyto skutečnosti dobře registroval, a pokud byla jeho schopnost ovládnout své jednání snížena, pak pouze vlivem prosté opilosti, kterou si sám zaviněně přivodil.